

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Sztuczna inteligencja i sztuka, PG_00178894						
Kierunek studiów	Sztuka kreatywnego pisania (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2023 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	3	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS		2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Hanna Makurat-Snuzik					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Dodatkowe informacje: Dyskusja						
	Gry dydaktyczne						
	Analiza tekstu						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Zajęcia mają na celu rozwijanie interdyscyplinarnego myślenia o sztuce w kontekście rozwoju technologii sztucznej inteligencji, a także kształtowanie krytycznych postaw wobec wpływu modeli generatywnych na współczesne formy ekspresji artystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości literackiej. Studenci poznają zasady działania algorytmów przetwarzających język naturalny oraz podejmują świadomą i krytyczną analizę przykładów tekstów tworzonych przez sztuczną inteligencję lub projektowanych we współpracy z algorytmami. Podejmują refleksję nad kwestiami autorstwa i kreatywności w kulturze cyfrowej i nad etyczno-prawnymi uwarunkowaniami twórczości algorytmicznej oraz integracji ludzkiej praktyki pisarskiej z narzędziami AI. Uczestnicy zajęć podejmują estetyczny i filozoficzny namysł nad przyszłością sztuki w epoce posthumanistycznej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SKPL3_U04] Potrafi wykorzystywać metody i teorie, szczególnie z dziedziny literaturoznawstwa, do analizy i interpretacji tekstów kultury.	Potrafi dokonać interdyscyplinarnej analizy dzieł literackich i innych tekstów kultury generowanych lub stworzonych przy wsparciu technologii generatywnej sztucznej inteligencji.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[SKPL3_K02] Jest gotów do konfrontowania i weryfikowania oceny własnych i innych prac artystycznych, krytycznych i użytkowych w oparciu o merytoryczne opinie specjalistów, w tym z zakresu literaturoznawstwa.	Potrafi krytycznie rozpatrzeć wpływ rozwoju technologii generatywnej sztucznej inteligencji na przyszłość praktyk artystycznych, literackich i tożsamości twórczej. Potrafi odnieść kwestie etyczno-prawne, zwłaszcza w zakresie praw autorskich i odpowiedzialności za teksty stworzone z użyciem AI.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[SKPL3_W04] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane dzieła z zakresu historii literatury i sztuki polskiej i powszechnej, kierując się kryteriami literaturoznawstwa, w szczególności historii literatury.	Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym dzieła literackie dotyczące epoki postpiśmiennej, a także teksty artystyczne tworzone, współtworzone i tłumaczone przez sztuczną inteligencję. Potrafi rozpoznać styl tekstu stworzonego przy użyciu sztucznej inteligencji.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
Treści przedmiotu	Sztuczna inteligencja i jej znaczenie w kulturze. Historia sztucznej inteligencji w sztuce i literaturze. Przetwarzanie języka przez sztuczną inteligencję. Losowość jako wyróżnik sztuki generatywnej. Sztuczna inteligencja jako (kreatywny) twórca. Pismo i tekst w czasach generatywnej sztucznej inteligencji. Twórczość - odwrotność - intertekstualność. Poezja maszynowa. Styl sztucznej inteligencji. Tożsamość, podmiotowość i sprawczość twórcy. Artysta w epoce sztucznej inteligencji. Twórczość projektowana we współpracy z algorytmami a ludzka twórczość. Autorstwo: ramy etyczno-prawne. Test Turinga dla literatury i sztuki. Nowe gatunki literackie w epoce sztucznej inteligencji. Przekład w czasach sztucznej inteligencji. Nowe formy ekspresji artystycznej w czasach sztucznej inteligencji. Przyszłość sztuki i literatury w epoce posthumanistycznej.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Udział w dyskusjach podczas zajęć - aktywność	80.0%	20.0%
	Esej - praca zaliczeniowa	51.0%	80.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Braidotti Rosi. 2014. Po człowieku, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. Du Sautoy Marcus. 2020. Kod kreatywności. Sztuka i innowacje w epoce sztucznej inteligencji, przekład Tadeusz Chawziuk, Copernicus Center Press, Kraków. Dukaj Jacek. 2024. Po piśmie. Wydawnictwo Literackie. Kraków. Jaskowska Bożena. 2023. Książki pisane przez sztuczną inteligencję. Teraźniejszość oraz refleksje i pytania o przyszłość. <i>Perspektywy Kultury</i>, 42/3, 39-64. Katz Yarden. 2013. Co poszło źle w sztucznej inteligencji?, Rozmowa z Noamem Chomskym, <i>Przegląd Filozoficzny Nowa Seria</i>, 22, 2 (86), 41-66. Knapik Rozalia. 2018. Sztuczny Bóg. Wizerunki technologicznej osobiwości w (pop)kulturze, Fundacja Instytut Kultury Popularnej, Warszawa. Kurzweil Ray. 2024. Dialog z Kasandrą. W: Tegoż, Osobiwość coraz bliżej. Przekład Tomasz Lanczewski. Grupa wydawnicza Relacja sp. z o.o., Warszawa, 317-322. Lem Stanisław. 1964. Summa Technologiae, Wydawnictwo Literackie, Kraków. Searle John. 1995. Umysły, mózgi i programy, przełożył Bohdan Chwedeńczuk. W: Filozofia umysłu, wybrał i wstępem opatrzył Bohdan Chwedeńczuk, tłumaczyli Tadeusz Baszniak, Bohdan Chwedeńczuk, Cezary Cieśliński, Paweł Dziliński, Anna Jedynek, Michał Szczubińska, Warszawa: Fundacja Aletheia, Wydawnictwo Spacja, 301-324. Stawicka Paulina. 2022. Twórca utworu stworzonego przez sztuczną inteligencję. <i>PME</i> 3, 28-36. Studzińska Joanna. 2020. Test Turinga dla (automatycznego) przekładu poezji. <i>Porównania</i> 1/26, 299-313. Zawojski Piotr. 2019. Maszynom (inteligentnym) wbrew? O sztuce w czasach sztucznej inteligencji. <i>Kultura Współczesna. Teoria. Interpretacje. Praktyka</i>, 104/1, 53-66.
-----------------------	-------------------------	--

	Uzupełniająca lista lektur	Bostrom Nick. 2023. Superinteligencja. Scenariusze, strategie, zagrożenia, przekład Doota Konowrocka-Sawa. Helion S.A., Gliwice. Cukier Kenneth, Mayer-Schonberger Victor, De Vericourt Francis. 2002. Hipotezy kontrfaktyczne, przekład. Piotr Cypriański [w:] Cukier Kenneth, Mayer-Schonberger Victor, De Vericourt Francis. Myślenie kontekstowe. Największa przewaga ludzi nad sztuczną inteligencją. Mt Biznes, Warszawa. Fei-Fei Li. 2024. Moje światy sztuczne i realne. Jak narodziła się AI najnowszej generacji. Przekład Wojciech Pędzich. Prześwity. Warszawa. Hageback Niklas. 2021. AI for Creativity, Taylor Francis Ltd Mollick Ethan. 2024. Co-intelligence. Living and Working with AI, WH Allen, London. Moretti Franco. 2007. Graphs, Maps, Trees: Abstract Models for Literary History, Verso. Puzyrkiewicz Dariusz. 2024. Biblia Web Writingu. Jak pisać teksty w czasach, gdy sztuczna inteligencja robi to szybciej i nikt ich nie czyta, bo wszyscy wolą wideo. Helion S.A., Gliwice. David Cope, https://music.ucsc.edu/people/david-cope Harold Cohen, https://www.aaronshome.com/aaron/index.html NaNoGenMo, https://nanogenmo.github.io/ Inne lektury wskazane przez nauczyciela podczas zajęć.
	Adresy eZasobów	Uzupełniające Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Jakie są granice interpretacji dzieła literackiego wygenerowanego przez algorytm? Czy można zbudować utwór liryczny z danych statystycznych? Na czym polega rola artysty w czasach sztucznej inteligencji?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.